

The logo consists of the letters 'LGfL' in white, bold, sans-serif font, centered within a solid red rectangular background.

Polish translation of
Keeping children safe in education
Statutory guidance for schools and colleges
Part 1: Information for all school and college staff

Bezpieczeństwo dzieci w systemie edukacji

**Ustawowe wytyczne dla szkół
podstawowych i wyższych**

**Część 1: Informacje dla
pracowników szkół podstawowych
i wyższych**

Wrzesień 2018

Spis treści

Podsumowanie	3
Część pierwsza: Informacje dotyczące ochrony dzieci dla wszystkich pracowników	4
Co powinni wiedzieć i robić pracownicy szkół?	4
Postawa skoncentrowana na dziecku i skoordynowane podejście do bezpieczeństwa	4
Rola pracowników szkół podstawowych i wyższych	4
Co pracownicy szkoły podstawowej i wyższej powinni wiedzieć	5
Na co powinni zwracać uwagę pracownicy szkoły podstawowej i wyższej	6
Co powinni robić pracownicy szkoły podstawowej i wyższej w razie obaw o dobro dziecka	7
Obowiązek powiadamiania przez nauczycieli o okaleczeniu żeńskich narządów płciowych	10
Ewidencjonowanie	10
Dlaczego to wszystko jest ważne?	10
Co powinni robić pracownicy szkoły podstawowej i wyższej, jeśli mają obawy dotyczące innego członka personelu, który może stanowić zagrożenie dla dzieci	11
Co powinni zrobić pracownicy szkoły podstawowej i wyższej, jeśli mają obawy o przestrzeganie praktyk ochrony dzieci w szkole podstawowej lub wyższej	11
Oznaki nadużycia i zaniedbania	13
Szczególne kwestie związane z ochroną	14
Aneks A Więcej informacji	15
Dzieci i system sądowniczy	16
Zniknięcie dziecka z placówki edukacyjnej	16
Dzieci, których członkowie rodzin przebywają w więzieniu	16
Wykorzystywanie seksualne dzieci	16
Wykorzystywanie dzieci w celach przestępczych: „county lines”	17
Przemoc domowa	18
Bezdomność	19
Przemoc tzw. honorowa	19
Zapobieganie radykalizacji	21
Wzajemne znęcanie się nad sobą dzieci	23
Przemoc seksualna i molestowanie seksualne pomiędzy dziećmi w szkołach podstawowych i wyższych	23
Co to jest przemoc seksualna i molestowanie seksualne?	24
Dodatkowe porady i wsparcie	26

This publication is translated from the Department for Education document 'Keeping Children Safe in Education' available from [gov.uk](https://www.gov.uk) which is licensed under the terms of the Open Government Licence v3.0.

This translation was carried out by a professional linguist with secondary proofing. However, the original English version should be treated as the official source of statutory school staff duties.

Podsumowanie

Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa w edukacji jest obowiązkiem ustawowym, który szkoły podstawowe i wyższe w Anglii muszą uwzględniać podczas wykonywania swoich obowiązków ochrony i promowania dobra dzieci.

- Organy zarządzające państwowymi szkołami podstawowymi (w tym państwowymi przedszkolami) i wyższymi;
- Właściciele szkół niezależnych (w tym akademii, szkół bezpłatnych i szkół zapewniających edukację alternatywną) oraz niepaństwowych szkół specjalnych. W przypadku akademii, szkół bezpłatnych i szkół zapewniających edukację alternatywną, właścicielem będzie zarząd powierniczy akademii; oraz
- Komitety zarządzające jednostek PRU (Pupil Referral Unit)

proszeni są o upewnienie się, że **wszyscy pracownicy** w ich szkole podstawowej lub wyższej **przeczytają** przynajmniej część pierwszą tego poradnika.

W celu ułatwienia korzystania z poradnika część pierwsza została tutaj przedstawiona jako samodzielny dokument.

Część pierwsza: Informacje dotyczące ochrony dzieci dla wszystkich pracowników

Co powinni wiedzieć i robić pracownicy szkół?

Postawa skoncentrowana na dziecku i skoordynowane podejście do bezpieczeństwa

1. Szkoły podstawowe i wyższe oraz ich personel stanowią ważną część szerszego systemu ochrony dzieci. Ten system opisano w wytycznych ustawowych [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).
2. **Wszyscy** są odpowiedzialni za ochronę i promowanie dobra dzieci. **Każdy**, kto ma kontakt z dziećmi i ich rodzinami, ma do odegrania pewną rolę. Postawa wszystkich pracowników oświaty skoncentrowana na dziecku pozwoli spełnić ten obowiązek. Oznacza to, że należy zawsze brać pod uwagę to, co leży w **najlepszym interesie** dziecka.
3. Żaden pojedynczy pracownik nie może mieć pełnego obrazu potrzeb dziecka i jego sytuacji. Jeśli dzieci i rodziny mają otrzymywać właściwą pomoc we właściwym czasie, **każdy**, kto ma z nimi styczność, ma do odegrania pewną rolę w identyfikowaniu problemów, dzieleniu się informacjami i podejmowaniu szybkich działań.
4. Ochrona i promowanie dobra dzieci definiuje się dla celów niniejszych wytycznych jako:
 - ochrona dzieci przed maltretowaniem,
 - zapobieganie osłabieniu zdrowia lub rozwoju dzieci,
 - zapewnienie dzieciom możliwości dorastania w warunkach bezpiecznej i skutecznej opieki,
 - podjęcie działań umożliwiających wszystkim dzieciom osiągnięcie najlepszych wyników.
5. Do dzieci zalicza się wszystkich poniżej 18 roku życia.

Rola pracowników szkół podstawowych i wyższych

6. Pracownicy szkół podstawowych i wyższych są szczególnie ważni, ponieważ mogą wcześniej rozpoznać problemy, zapewnić pomoc dziecku i zapobiec eskalacji problemów.
7. **Wszyscy** pracownicy są odpowiedzialni za zapewnienie bezpiecznego środowiska, w którym dzieci mogą się uczyć, a także **wszyscy** pracownicy powinni być przygotowani na identyfikację dzieci, które mogłyby skorzystać z wczesnej pomocy.¹

¹ Szczegółowe informacje na temat wczesnej pomocy można znaleźć w rozdziale 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).

Wczesna pomoc oznacza udzielenie wsparcia, gdy tylko pojawi się problem w każdym momencie życia dziecka, od najwcześniejszych lat do wieku nastoletniego.

8. **Każdy członek personelu**, który obawia się o dobro dziecka, powinien postępować zgodnie z procedurą skierowania (referral process), o której mowa w punktach 22-33. Od personelu oczekuje się wsparcia dla pracowników socjalnych i innych agencji po otrzymaniu skierowania.

9. W szkołach podstawowych i wyższych należy wyznaczyć osobę ds. ochrony, która zapewni wsparcie dla personelu w wypełnianiu obowiązku ochrony dzieci i będzie ściśle współpracować z innymi agencjami, takimi jak opieka społeczna ds. dzieci.

10. Wyznaczona osoba ds. ochrony (i ewentualni zastępcy) będzie osobą o najbardziej kompletnym obrazie sytuacji i najbardziej kompetentną osobą do udzielania porad w przypadku obaw o bezpieczeństwo dzieci.

11. W „Standardach dla nauczycieli 2012” stwierdzono, że nauczyciele (w tym dyrektorzy szkół) w ramach swoich zawodowych obowiązków powinni chronić dobro dzieci i podtrzymywać zaufanie do zawodu nauczyciela.²

Co pracownicy szkoły podstawowej i wyższej powinni wiedzieć

12. **Wszyscy** pracownicy powinni być świadomi systemów ochrony dzieci w swojej szkole podstawowej lub wyższej. Z systemami tymi należy zapoznać pracowników w ramach szkolenia wprowadzającego. Powinno ono obejmować następujące kwestie:

- polityka ochrony dzieci;
- polityka w zakresie zachowania;³
- polityka zachowania pracowników (czasami nazywana kodeksem postępowania);
- reakcja na zniknięcie dziecka z placówki oświatowej; oraz
- rola wyznaczonej osoby ds. ochrony (w tym tożsamość wyznaczonej osoby ds. ochrony i jej zastępców).

Pracownikom na szkoleniu wprowadzającym należy przekazać egzemplarze polityk oraz części pierwszej niniejszego dokumentu.

² [Teachers' Standards](#) (Standardy dla nauczycieli) obowiązują: stażystów pracujących, aby zdobyć statusu nauczyciela kwalifikowanego (QTS); wszystkich nauczycieli odbywających ustawowy okres wprowadzający (nowo wykwalifikowani nauczyciele [NQT]); oraz nauczycieli w szkołach państwowych, w tym w państwowych szkołach specjalnych podlegających przepisom w zakresie edukacji (School Teachers' Appraisal) (Anglia) 2012.

³ Wszystkie szkoły są zobowiązane do posiadania polityki zachowania (szczegóły dostępne [tutaj](#)). Jeśli szkoła zdecyduje się na politykę zachowania, należy przekazać ją personelowi, jak opisano powyżej.

13. **Wszyscy** pracownicy powinni otrzymywać odpowiednie i regularnie aktualizowane szkolenia w zakresie ochrony dzieci. Ponadto wszyscy pracownicy powinni otrzymywać aktualizacje dotyczące zabezpieczeń i ochrony dzieci (na przykład pocztą elektroniczną, w biuletynach elektronicznych i na spotkaniach personelu), w miarę potrzeby, a co najmniej raz w roku, aby zapewnić im odpowiednie umiejętności i wiedzę pozwalające skutecznie chronić dzieci.

14. **Wszyscy** pracownicy powinni znać lokalną procedurę świadczenia wczesnej pomocy⁴ i rozumieć swoją w niej rolę.

15. **Wszyscy** pracownicy powinni znać procedurę skierowania do opieki społecznej ds. dzieci i procedurę wydawania wymaganej ustawowo opinii zgodnie z Ustawą o dzieciach z 1989 r., w szczególności art. 17 (dzieci w potrzebie) i art. 47 (gdy dziecko jest lub może być krzywdzone), która może być wymagana po skierowaniu, wraz z rolą, jaką mogą odegrać w wydaniu takiej opinii.⁵

16. **Wszyscy** pracownicy powinni wiedzieć, co zrobić, jeśli dziecko powie im, że jest maltretowane lub zaniedbane. Personel powinien wiedzieć, jak zachować odpowiedni poziom poufności. Oznacza to zaangażowanie tylko tych osób, których zaangażowanie jest niezbędne, takich jak wyznaczona osoba ds. ochrony (lub zastępca) oraz opieka społeczna ds. dzieci. Personel nigdy nie powinien obiecywać dziecku, że nie powie nikomu o zgłoszonym nadużyciu, ponieważ może to ostatecznie nie być w najlepszym interesie dziecka.

Na co powinni zwracać uwagę pracownicy szkoły podstawowej i wyższej

17. **Każde** dziecko może odnieść korzyści z wczesnej pomocy, ale wszyscy pracownicy szkoły podstawowej i wyższej powinni być szczególnie wyczuleni na potencjalną potrzebę świadczenia wczesnej pomocy dla dziecka, które:

- ma niepełnosprawność i określone dodatkowe potrzeby,
- ma specjalne potrzeby edukacyjne (bez względu na to, czy dziecko ma ustawowy plan edukacji, zdrowia i opieki – Educational Health and Care Plan (EHC)),
- jest młodym opiekunem,
- wykazuje oznaki wciągnięcia w zachowania antyspołeczne lub przestępcze, w tym zaangażowanie w gangi i powiązania ze zorganizowanymi grupami przestępczymi,
- często ginie z miejsca opieki lub z domu,
- jest zagrożone współczesnym niewolnictwem, handlem lub wyzyskiem,

⁴ Szczegółowe informacje na temat wczesnej pomocy można znaleźć w rozdziale 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).

⁵ Więcej informacji na temat wymaganej ustawowo opinii znaleźć można w punkcie 28. Szczegółowe informacje na temat wymaganej ustawowo opinii znaleźć można w rozdziale 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).

- jest narażone na radykalizację lub wykorzystanie,
- znajduje się w sytuacji rodzinnej, która jest wyzwaniem dla dziecka, takiej jak nadużywanie narkotyków i alkoholu, problemy ze zdrowiem psychicznym dorosłych i przemoc w rodzinie,
- samo używa narkotyków lub alkoholu,
- wróciło do domu rodzinnego z placówki opiekuńczej,
- wychowuje się w prywatnej rodzinie zastępczej.

18. **Wszyscy** pracownicy powinni być świadomi, jakie są oznaki nadużyć i zaniedbań, aby mogli rozpoznać dzieci, które mogą potrzebować pomocy lub ochrony. Oznaki nadużycia i zaniedbania oraz przykłady zagadnień związanych z ochroną zostały opisane w punktach 41-51.

19. Poradnik Ministerstwa [What to Do if You Are Worried a Child is Being Abused - Advice for Practitioners](#) (Co robić, jeśli podejrzewasz nadużycia w stosunku do dziecka - poradnik dla pracowników oświaty) zapewnia informacje pomagające zrozumieć i zidentyfikować nadużycia i zaniedbania. W poradniku podkreślono przykłady potencjalnych oznak nadużyć i zaniedbań, co jest szczególnie pomocne dla pracowników szkół podstawowych i wyższych. Na stronie [NSPCC](#) również można znaleźć przydatne dodatkowe informacje na temat nadużyć i zaniedbań oraz na co zwracać uwagę.

20. Personel pracujący z dziećmi powinien przyjąć postawę „**to się może tu zdarzyć**”. W trosce o dobro dziecka personel powinien zawsze działać w **najlepszym** interesie dziecka.

21. Wiedza, jakich oznak szukać, ma kluczowe znaczenie dla wczesnej identyfikacji nadużyć i zaniedbań. W przypadku niejasności pracownicy powinni **zawsze** radzić się wyznaczonej osoby ds. ochrony (lub zastępcy).

Co powinni robić pracownicy szkoły podstawowej i wyższej w razie obaw o dobro dziecka

22. Jeśli personel ma **jakiegokolwiek obawy** dotyczące dobra dziecka, powinien natychmiast podjąć działania. Na stronie 13 przedstawiono schemat blokowy określający procedurę postępowania pracowników w przypadku obaw o dobro dziecka.

23. Jeśli pracownik ma obawy o dobro dziecka, powinien postępować zgodnie z polityką ochrony dziecka obowiązującą w danej organizacji i porozmawiać z wyznaczoną osobą ds. ochrony (lub zastępcą).

24. Kolejne opcje to:
- zarządzanie wsparciem dla dziecka wewnątrz, za pośrednictwem własnych procedur wsparcia opiekuńczo-wychowawczego,
 - ocena potrzeby świadczenia wczesnej pomocy,⁶ lub
 - skierowanie do skorzystania ze świadczeń ustawowych⁷ np. gdy dziecko jest lub może być w potrzebie, jest lub może być krzywdzone.

25. Wyznaczona osoba ds. ochrony lub zastępca powinna zawsze być dostępna, aby można było omówić kwestie bezpieczeństwa. Jeżeli w wyjątkowych okolicznościach wyznaczona osoba ds. ochrony (lub zastępca) nie jest dostępna, nie powinno to opóźnić podjęcia odpowiednich działań. Pracownik może porozmawiać z członkiem kierownictwa wyższego szczebla i/lub skorzystać z porady lokalnej opieki społecznej ds. dzieci. W takich okolicznościach każde podjęte działanie należy przekazać wyznaczonej osobie ds. ochrony (lub zastępcy) tak szybko, jak jest to praktycznie możliwe.

26. Nie należy zakładać, że ktoś inny podejmie działania i udostępni informacje, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa dzieci. Należy pamiętać, że wczesne informowanie ma kluczowe znaczenie dla skutecznej identyfikacji, oceny i przydzielenia odpowiednich świadczeń. [Information Sharing: Advice for Practitioners Providing Safeguarding Services to Children, Young People, Parents and Carers](#) (Udostępnianie informacji – Porady dla pracowników oświaty w celu ochrony dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów) oferuje wsparcie dla pracowników, którzy muszą podjąć decyzję o udostępnieniu informacji. W poradniku znajduje się siedem złotych zasad udostępniania informacji i co należy wziąć pod uwagę w odniesieniu do ustawy o ochronie danych z 2018 i ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (General Data Protection Regulation, GDPR). W przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących udostępniania informacji, należy zasięgnąć porady wyznaczonej osoby ds. ochrony lub zastępcy. Obawy dotyczące udostępniania informacji **nie mogą** stać na przeszkodzie konieczności ochrony i promowania dobra dzieci.

Wczesna pomoc

27. Jeśli wczesna pomoc jest wskazana, wyznaczona osoba ds. ochrony (lub zastępca) będzie na ogół prowadziła kontakty z innymi agencjami i przygotowuje opinię międzyagencyjną. Od pracownika może być wymagane wsparcie agencji i specjalistów w ocenie potrzeby świadczenia wczesnej pomocy, w niektórych przypadkach – w roli pracownika prowadzącego. Wszelkie takie przypadki należy stale monitorować i rozważyć skierowanie do opieki społecznej ds. dzieci w celu wydania opinii na potrzeby świadczeń ustawowych, jeżeli sytuacja dziecka nie poprawia się lub się pogarsza.

⁶ Więcej informacji na temat wczesnej pomocy, świadczenia wczesnej pomocy i dostępu do świadczenia znaleźć można w rozdziale 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).

⁷ Rozdział 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci) określa, że partnerzy w zakresie ochrony powinni opublikować dokument określający kryteria (w tym poziom potrzeb) kierowania sprawy do lokalnej opieki społecznej ds. dzieci w celu wydania opinii i świadczenia usług ustawowych zgodnie z art. 17 i 47. Władze lokalne wraz ze swoimi partnerami powinny opracować i opublikować lokalne protokoły opinii. Lokalny protokół powinien określać jasne zasady zarządzania sprawami po skierowaniu dziecka do lokalnej opieki społecznej ds. dzieci.

Ustawowa opinia

28. **Jeżeli dziecko jest lub może być krzywdzone, ważne jest, aby natychmiast skierować dziecko do opieki społecznej ds. dzieci (a w razie potrzeby do policji).**

Skierowanie powinno być zgodne z lokalną procedurą skierowania.

Dzieci w potrzebie

Dziecko w potrzebie jest zdefiniowane w Ustawie o dzieciach z 1989 r. jako dziecko, które prawdopodobnie nie osiągnie lub nie utrzyma odpowiedniego poziomu zdrowia lub rozwoju, albo którego zdrowie i rozwój prawdopodobnie znacznie lub w większym stopniu pogorszy się bez odpowiednich świadczeń; lub dziecko, które jest niepełnosprawne. Władze lokalne są zobowiązane do zapewnienia świadczeń dzieciom w potrzebie w celu ich ochrony i promowania ich dobra. Art. 17 Ustawy o dzieciach z 1989 r. zapewnia podstawę do wydania opinii, czy dziecko jest w potrzebie.

Dzieci, które są lub mogą być krzywdzone

Władze lokalne, w razie potrzeby z pomocą innych organizacji, jeśli mają uzasadnione powody, by podejrzewać, że dziecko jest lub może być krzywdzone, mają obowiązek zbadania sprawy na podstawie art. 47 Ustawy o dzieciach z 1989 r. Zbadanie sprawy pozwala im zdecydować, czy należy podjąć działania w celu ochrony i promowania dobra dziecka; działania muszą być podjęte, gdy istnieją podejrzenia złego traktowania, w tym wszelkich form nadużyć i zaniedbań, okaleczania żeńskich narządów płciowych lub innych form przemocy tzw. honorowej lub zagrożeń pozarodzinnych, takich jak radykalizacja i wykorzystywanie seksualne.

29. Internetowe narzędzie [Report Child Abuse to Your Local Council](#) (Zgłoś zżecanie się nad dzieckiem) kieruje do numeru kontaktowego lokalnej opieki społecznej ds. dzieci.

Co zrobią władze lokalne?

30. W ciągu jednego dnia roboczego od skierowania lokalny pracownik socjalny powinien potwierdzić otrzymanie zgłoszenia i podjąć decyzję o kolejnych krokach i reakcji na zgłoszenie. Obejmuje to ustalenie, czy:

- dziecko wymaga natychmiastowej ochrony i trzeba podjąć działania natychmiast,
- dziecko jest w potrzebie i należy przygotować opinię zgodnie z art. 17 Ustawy o dzieciach z 1989 r.,
- istnieje podejrzenie, że dziecko jest lub może być krzywdzone, oraz czy należy zbadać sprawę i wydać opinię zgodnie z art. 47 Ustawy o dzieciach z 1989 r.,
- jakich świadczeń potrzebuje dziecko i jego rodzina,
- wymagana jest opinia specjalistyczna, aby pomóc władzom lokalnym w podjęciu decyzji o dalszych działaniach,

31. jak najszybciej spotkać się z dzieckiem, jeśli potrzeba dokładniejszej oceny. Osoba

Translated from the 19 Sept 2018 update of 'Keeping Children Safe in Education' available from gov.uk

This translation and 9 others can be found at kcsietranslate.lgfl.net – © LGfL 2019

kierująca musi ponownie się skontaktować, jeśli nie otrzyma tych informacji.

32. Jeśli pracownicy socjalni zdecydują się przeprowadzić ocenę ustawową, personel powinien zrobić wszystko, co w jego mocy, aby wesprzeć wydanie opinii (w razie potrzeby ze wsparciem wyznaczonej osoby ds. ochrony (lub zastępcy)).

33. Jeśli po skierowaniu sytuacja dziecka nie poprawi się, osoba polecająca powinna rozważyć zastosowanie lokalnych procedur eskalacji w celu upewnienia się, że obawy o dobro dziecka zostały zbadane, a co najważniejsze, sytuacja dziecka polepszyła się.

Obowiązek powiadamiania przez nauczycieli o okaleczeniu żeńskich narządów płciowych

34. Wszyscy pracownicy powinni informować wyznaczoną osobę ds. ochrony (lub zastępcę) o podejrzeniach okaleczania żeńskich narządów płciowych (Female Genital Mutilation, FGM), natomiast **nauczyciele** podlegają szczególnemu obowiązkowi **prawnemu**.⁸ Jeśli **nauczyciel** w trakcie pracy zawodowej odkryje, że akt okaleczania narządów płciowych mógł zostać przeprowadzony na dziewczynie w wieku poniżej 18 lat, nauczyciel ten **musi** zgłosić to policji. Więcej informacji znaleźć można w **Aneksie A**.

Ewidencjonowanie

35. Wszystkie zgłoszone obawy, dyskusje i podjęte decyzje oraz powody tych decyzji należy zapisać. Wszelkie wątpliwości dotyczące zapisów należy omówić z wyznaczoną osobą ds. ochrony lub zastępcą.

Dlaczego to wszystko jest ważne?

36. Ważne jest, aby dzieci otrzymały właściwą pomoc we właściwym czasie, aby zmniejszyć ryzyko i zapobiec eskalacji problemów. Badania i analizy poważnych przypadków (serious case review, SCR) wielokrotnie wskazywały na niebezpieczeństwa związane z niepodejmowaniem skutecznych działań.⁹ Przykłady złej praktyki obejmują:

- niepodejmowanie działań i niezgłaszanie wczesnych oznak nadużyć i zaniedbań,
- niepoprawne ewidencjonowanie,
- niesłuchanie opinii dziecka,
- nieprzeprowadzanie ponownej oceny, gdy sytuacja się nie poprawia,
- nieudostępnianie informacji,
- opieszałość w udostępnianiu informacji, oraz
- brak konsekwencji w stosunku do osób, które wydają się nie podejmować działań.

⁸ Zgodnie z art. 5B(11) (a) Ustawy o okaleczaniu żeńskich narządów płciowych z 2003 r. „nauczyciel” oznacza w odniesieniu do Anglii osobę w rozumieniu art.141A(1) Ustawy o oświacie z 2002 r. (osoby zatrudnione lub zaangażowane w celu prowadzenia działalności dydaktycznej w szkołach i innych instytucjach w Anglii).

⁹ Analizy poważnych przypadków można znaleźć na stronie [Serious case reviews, 2011 to 2014](#).

Co powinni robić pracownicy szkoły podstawowej i wyższej, jeśli mają obawy dotyczące innego członka personelu, który może stanowić zagrożenie dla dzieci

37. Jeśli pracownicy mają wątpliwości dotyczące ochrony lub zarzut dotyczy innego członka personelu (w tym wolontariuszy) stanowiącego zagrożenie dla dzieci, wówczas:

- należy o tym powiadomić dyrektora szkoły,
- jeżeli obawy/zarzuty dotyczą dyrektora szkoły, należy je zgłosić przewodniczącemu rady szkoły, przewodniczącemu komitetu zarządzającego lub właścicielowi szkoły niezależnej, oraz
- w przypadku obaw/zarzutów dotyczących dyrektora szkoły, jeżeli dyrektor szkoły jest także jedynym właścicielem szkoły niezależnej, zarzuty należy zgłaszać bezpośrednio wyznaczonemu urzędnikowi w lokalnym urzędzie. (Więcej informacji znaleźć można w części czwartej niniejszego poradnika).

Co powinni zrobić pracownicy szkoły podstawowej lub wyższej, jeśli mają obawy o przestrzeganie praktyk ochrony dzieci w szkole podstawowej lub wyższej

38. Wszyscy pracownicy i wolontariusze powinni mieć poczucie, że mogą zgłaszać nieodpowiednie lub niebezpieczne praktyki i potencjalne błędy w systemie zabezpieczeń szkoły podstawowej lub wyższej i wiedzieć, że takie obawy zostaną potraktowane poważnie przez kierownictwo wyższego szczebla.

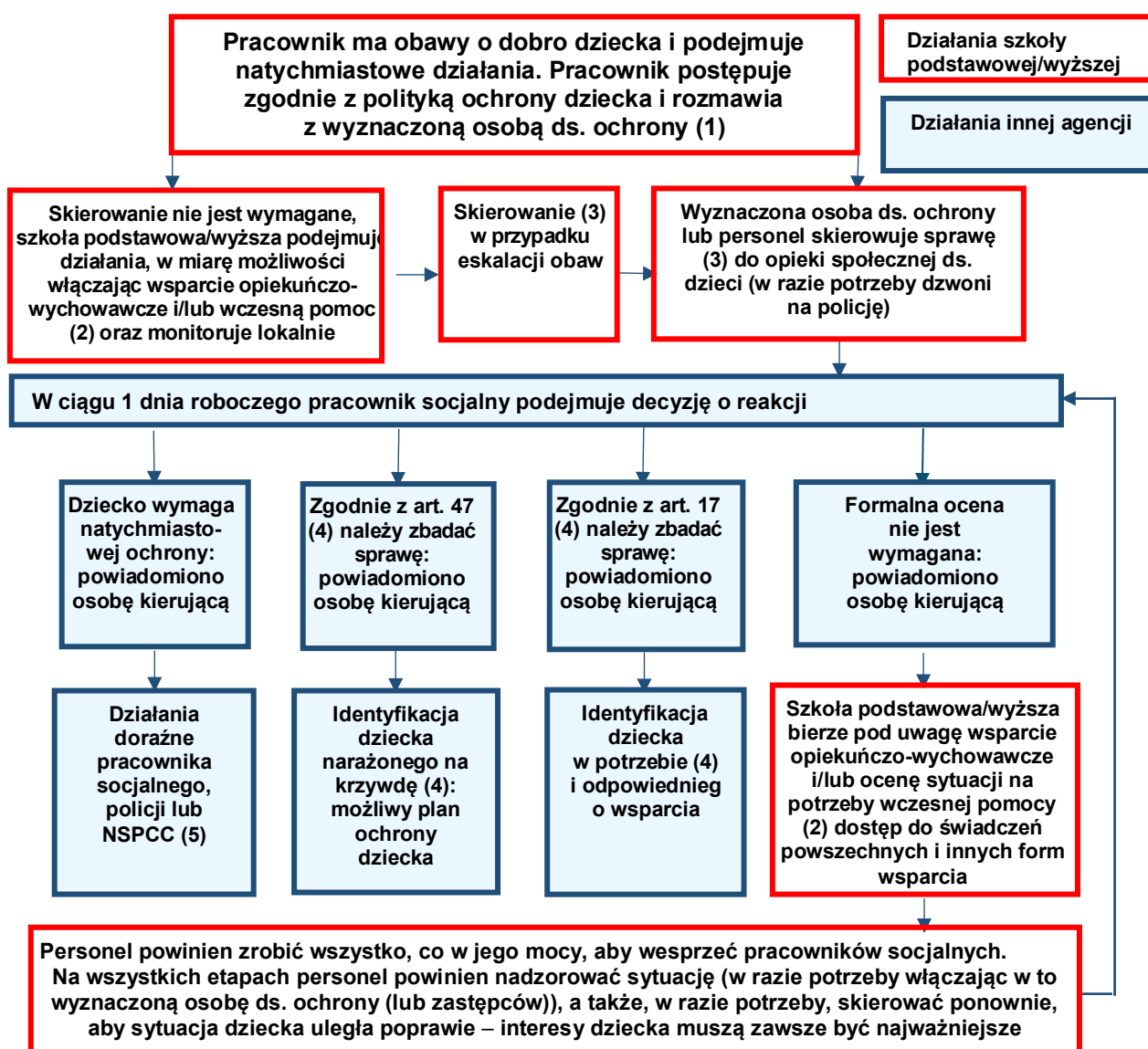
39. Należy wprowadzić odpowiednie procedury zgłaszania nieprawidłowości do kierownictwa wyższego szczebla szkoły podstawowej lub wyższej.

40. Jeżeli członek personelu ma poczucie, że nie może zgłosić nieprawidłowości pracodawcy lub uważa, że jego podejrzenia nie zostały zbadane, są jeszcze inne kanały zgłaszania nieprawidłowości:

- Ogólne wytyczne dotyczące zgłaszania nieprawidłowości można znaleźć na stronie: [Advice on Whistleblowing](#) (Porady dotyczące zgłaszania nieprawidłowości).
- [NSPCC whistleblowing helpline](#) (Infolinia NSPCC do zgłaszania nieprawidłowości) jest alternatywną drogą dla pracowników, którzy nie są w stanie wewnętrznie zgłaszać zastrzeżeń dotyczących błędów w zakresie ochrony dzieci lub mają obawy dotyczące sposobu badania problemu przez szkołę podstawową lub wyższą. Pracownicy mogą zadzwonić pod numer 0800 028 0285 – linia jest dostępna od 8:00 do 20:00, od poniedziałku do piątku oraz wysłać e-mail: help@nspcc.org.uk¹⁰

¹⁰ Można też pisać na adres: National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC), Weston House, 42 Curtain, Road, London EC2A 3N.

Działania w przypadku obaw o dobro dziecka

(1) W przypadkach, które dotyczą również obaw lub zarzutów o nadużycia wobec pracownika, patrz Część 4 niniejszego poradnika.

(2) Wczesna pomoc oznacza udzielenie wsparcia, gdy tylko pojawi się problem na dowolnym etapie życia dziecka. W przypadku gdy dziecko odniosłoby korzyści ze skoordynowanej wczesnej pomocy, należy przygotować opinię międzyagencyjną na potrzeby wczesnej pomocy. Rozdział 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci) dostarcza szczegółowych wskazówek dotyczących procedury świadczenia wczesnej pomocy.

(3) Skierowania powinny być zgodne z procedurami określonymi w lokalnym dokumencie zawierającym kryteria progowe i lokalnym protokole opinii. Rozdział 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).

(4) Zgodnie z Ustawą o dzieciach z 1989 r. władze lokalne są zobowiązane do zapewnienia świadczeń dzieciom w potrzebie w celu ich ochrony i promowania ich dobra. Art. 17 Ustawy o dzieciach z 1989 r. zapewnia podstawę do wydania opinii, czy dziecko jest w potrzebie. Zgodnie z art. 47 ustawy o dzieciach z 1989 r., jeżeli władze lokalne mają uzasadnione powody, by podejrzewać, że dziecko jest lub może być krzywdzone, mają obowiązek zbadania sprawy i zdecydowania o podjęciu działań mających na celu ochronę lub promowanie dobra dziecka. Szczegóły znaleźć można w rozdziale 1 [Working Together to Safeguard Children](#) (Współpraca na rzecz ochrony dzieci).

(5) Może to obejmować złożenie wniosku o nakaz ochrony doraźnej (Emergency Protection Order, EPO).

Oznaki nadużycia i zaniedbania

41. Wszyscy pracownicy szkół podstawowych i wyższych powinni mieć świadomość, że nadużycia, zaniedbania i brak ochrony rzadko są niezależnymi zdarzeniami, które można objąć jedną definicją lub etykietą. W większości przypadków wiele problemów będzie się na siebie nakładać.

42. **Nadużycie:** forma maltretowania dziecka. Ktoś może maltretować lub zaniedbać dziecko, wyrządzając krzywdę lub nie podejmując działań, aby zapobiec krzywdzie. Dzieci mogą być wykorzystywane w rodzinie lub w otoczeniu instytucjonalnym lub społecznym przez osoby im znane lub rzadziej przez osoby nieznane. Nadużycie może mieć miejsce w całości w internecie lub też technologia może zostać wykorzystana do ułatwienia nadużycia poza internetem. Dzieci mogą być wykorzystywane przez dorosłego lub dorosłych lub przez inne dziecko lub dzieci.

43. **Nadużycie fizyczne:** forma nadużycia, która może obejmować uderzenie, potrząsanie, rzucanie, zatrucie, przypalanie lub poparzenie, topienie, duszenie lub w inny sposób wyrządzenie fizycznej krzywdy dziecku. Uszkodzenie fizyczne może być również spowodowane, gdy rodzic lub opiekun wytwarza objawy lub celowo wywołuje chorobę u dziecka.

44. **Nadużycie emocjonalne:** uporczywe maltretowanie emocjonalne dziecka, które powoduje poważne i negatywne skutki dla rozwoju emocjonalnego dziecka. Może to wiązać się z komunikowaniem dziecku, że jest bezwartościowe lub niekochane, gorsze lub cenione tylko o tyle, o ile zaspokaja potrzeby innej osoby. Może to obejmować niedawanie dziecku możliwości wyrażania swoich poglądów, celowe uciszanie lub ośmieszanie tego, co i jak dziecko komunikuje. Może to oznaczać niestosowne do wieku lub poziomu rozwoju oczekiwania wobec dzieci. Mogą to być interakcje, które wykraczają poza możliwości rozwojowe dziecka, jak również nadopiekuńczość i ograniczenie eksploracji i uczenia się lub uniemożliwianie dziecku udziału w normalnej interakcji społecznej. Może to być sytuacja, gdy dziecko widzi lub słyszy, jak inna osoba jest źle traktowana. Może wiązać się z poważnymi przypadkami znęcania się (w tym cyberprzemocy), co często powoduje, że dzieci czują się zastraszone lub zagrożone, lub z wykorzystywaniem albo korumpowaniem dzieci. Każdy rodzaj maltretowania dziecka wiąże się z jakimś poziomem nadużycia emocjonalnego, choć może ono wystąpić samodzielnie.

45. **Wykorzystywanie seksualne:** pociąga za sobą zmuszanie lub nakłanianie dziecka lub młodej osoby do wzięcia udziału w czynnościach seksualnych, niekoniecznie wiążących się z wysokim poziomem przemocy, niezależnie od tego, czy dziecko jest świadome tego, co się dzieje. Czynności te mogą obejmować kontakt fizyczny, w tym napaść przez penetrację (na przykład gwałt lub stosunek oralny) lub akty bez penetracji, takie jak masturbacja, pocałunki, ocieranie się i dotykanie przez ubranie. Może to również obejmować działania bezdotykowe, takie jak angażowanie dzieci w oglądanie lub tworzenie obrazów o charakterze seksualnym, obserwowanie czynności seksualnych, zachęcanie

dzieci do niewłaściwych zachowań lub przysposabianie dziecka do wykorzystywania seksualnego. Wykorzystywanie seksualne może mieć miejsce w internecie, a technologia może też zostać wykorzystana do ułatwienia wykorzystywania poza internetem. Wykorzystywanie seksualne nie jest popełniane wyłącznie przez dorosłych mężczyzn. Akty wykorzystania seksualnego mogą popełniać również kobiety, podobnie jak inne dzieci. Wykorzystywanie seksualne dzieci przez inne dzieci jest szczególnym problemem w zakresie ochrony w edukacji (zob. punkt 48).

46. **Zaniedbanie:** uporczywe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i/lub psychologicznych dziecka, które mogą prowadzić do poważnego upośledzenia zdrowia lub rozwoju dziecka. Zaniedbanie może wystąpić w czasie ciąży, na przykład w wyniku nadużywania środków odurzających przez matkę. Po urodzeniu się dziecka zaniedbanie może wiązać się z tym, że rodzic lub opiekun nie może: zapewnić odpowiedniej żywności, odzieży i schronienia (w tym pozbawienie domu lub porzucenie); chronić dziecka przed krzywdą fizyczną i emocjonalną lub niebezpieczeństwem; zapewnić odpowiedniego nadzoru (w tym korzystanie z nieodpowiednich opiekunów); lub zapewnić dostępu do odpowiedniej opieki medycznej lub leczenia. Może również obejmować zaniedbanie lub brak reakcji na podstawowe potrzeby emocjonalne dziecka.

Szczególne kwestie związane z ochroną

47. **Wszyscy** pracownicy powinni mieć świadomość problemów, które mogą stanowić zagrożenie dla dzieci. Zachowania związane z takimi problemami jak zażywanie narkotyków, nadużywanie alkoholu, celowe braki w edukacji i seksting (zdjęcia o charakterze seksualnym tworzone przez młodzież) stanowią zagrożenie dla dzieci.

48. **Wszyscy** pracownicy powinni być świadomi, że problemy mogą przejawiać się poprzez wzajemne znęcanie się nad sobą dzieci. Najprawdopodobniej obejmuje to (ale nie musi się ograniczać do):

- zastraszanie (w tym cyberprzemoc),
- fizyczne znęcanie się, takie jak uderzanie, kopanie, trzęsienie, gryzienie, ciągnięcie za włosy lub szkody fizyczne spowodowane w inny sposób,
- przemoc seksualna i molestowanie seksualne,
- seksting (zdjęcia o charakterze seksualnym tworzone przez młodzież),
- przemoc i rytuały związane z inicjacją/otręsinami.

49. **Wszyscy** pracownicy powinni mieć jasność co do polityki i procedur stosowanych przez szkołę w odniesieniu do wzajemnego znęcania się nad sobą dzieci.

50. Incydenty i/lub niepożądane zachowania mogą być powiązane z czynnikami spoza szkoły podstawowej lub wyższej i/lub mogą wystąpić między dziećmi spoza szkoły. Wszyscy pracownicy, a zwłaszcza wyznaczona osoba ds. ochrony (i zastępca) powinni rozważyć kontekst, w którym takie incydenty i/lub zachowania występują. Jest to tak zwana ochrona kontekstowa, co oznacza po prostu, że opinie powinny uwzględniać, czy w życiu dziecka obecne są szersze czynniki środowiskowe, które zagrażają ich

bezpieczeństwu i/lub ich dobru. Opinie opieki społecznej ds. dzieci powinny uwzględniać takie czynniki, dlatego ważne jest, aby szkoły podstawowe i wyższe przekazywały jak najwięcej informacji w ramach skierowania. Umożliwi to uwzględnienie w każdej opinii wszystkich dostępnych dowodów i pełnego kontekstu wszelkich nadużyć. Dodatkowe informacje dotyczące ochrony kontekstowej dostępne są tutaj: [Contextual Safeguarding](#) (Ochrona kontekstowa).

51. **Załącznik A** zawiera ważne informacje dodatkowe na temat konkretnych form nadużyć i problemów bezpieczeństwa. Z załącznikiem powinni zapoznać się dyrektorzy szkół podstawowych i wyższych oraz ci pracownicy, którzy pracują bezpośrednio z dziećmi.